

SOSIALURIN

Útgevari:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blaðstj.:
Vilti Sørensen.
Box 76.

Prentsmiðjan á Heygsbreyt
TELF 1820

Íslandsveiðan og framtíðin

Nú hevur Íslandska stjórnin lagt so tungt á føroyska veiðumannin í Íslandi, at hann neyvan verður at leita sær hagar upp at vinna.

Tað sigst at vera lagt 50 pst. á alla valuta, sum flytist út (herundir verður valutain hjá føroyskum fiskimonnum at koma í framtíðini). Tað, sum menn higartil hava vunnið, verður vónandi at sleppa heim uttan avgiftina.

Hesin smейtur verður sárur hjá føroyingum, tí tað skerst ikki burtur, at føroyingar hava vunnið stórpening haruppi.

Og hvar skulu so hesir Íslandsmenn okkara fara?

Vit hava ov fá skip!

Hitt privata hevur sýnt seg einki at kunna einsamalt!

Er nú stundin komin til tess at seta eina »landsfiskivinnu« á stovn?

Eina landsfiskivinnu, hvarvið land okkara:

1. keypir nútíðans skipini,
2. innflytir alla útgerðina undir einum,

3. skipar fyri allari sølu av veiðuni,

4. ansar eftir, at eingin arbeiðsförur maður verður arbeiðsleysur, tí hvør arbeiðsleysur dagur er stórt tap fyri tjóðina.

So er tikið at verða so nán sjón-álur, so góður við fólk og land hjá monnum, ið hava skil at skipa fyri, at teir geva landinum, fólk-inum sín trúskap, sína vælvild og alla megi sína og alt skil.

Tá skal tað ganga óført!

95 ÁR.

Iggjár varð Charlotta Reinert í Norðradali 95 ár.

VALDEMAR LÜTZEN
Telf. 1020 Thorshavn

Sjómarksmálið á tingi

Kl. 10 fríggjadagin varð fundur hildin á tingi.

Løgmaður legði sambandsflokksins vegna fram uppskot um at leypa frá tí sáttmála, sum alt sambandið og fólkaflokkurin við tingsamtykt hava bundið Føroyar í 10 ár.

Tjóðveldisflokkurin legði uppskot fram um at loysa sjómarkið við loysing.

Fólkaflokkur og sjálvstýrisflokkarnir, ið høvdu innkallað tingið, høvdu einki uppskot.

Javnaðarflokkurin legði fram fylgjandi:

UPPSKOT í lógtingsmáli nr. 1 1958: Føroya sjómark.

1. Løgtingið samtykkir, at frá 1. januar 1959 verður sjómarkið við Føroyar sett 12 sjómíl frá ytstu skerjum og oddum út frá basislinjum, og gitingargrunnar okkara at friða móti trolfiskiskapi.

2. Ríkisstýrið danska verður biðið um at fremja hesa samtykt og kunn-gera øðrum tjóðum hana.

3. Um ikki sáttmálin við bretar viðvíkjandi føroyska sjómarkinum av nýggju umstøðunum er farin úr gildi, verður heitt á danska ríkisstýrið og Føroya landsstýri til at taka sær av at fáa sáttmálan úr gildi innan 1. januar 1959.

4. Viðvíkjandi fiskiskapi innanfyri sjómarkið og verjuni av tí verða at gera serligar reglur.

Viðmerkingar:

Nú Íslendingar fara at flyta sjómark 12 fjórðingar út, verður frá 1. september í ár ómøguligt hjá føroyingum at reka fiskiskap undir Íslandi. Henda vernd í sjómarksmálinum verður dyggastu smейtur, sum føroyingar hava verið fyri, um vit ikki kunnu fáa bót á sárið. Og her megu vit vera snarir í vend-ingini.

Tað, sum nú meira enn á nokr-

um sinni leikar fyrst á hjá okkum, er at skipa fyri, at vit við okkara strendur og á okkara sjóki ikki halda okkum minni rætt enn Íslendingar og aðrar iðóðir halda sær við teirra strendur og sjóki. Vit megu tí nú beinanvegin lýsa tað sum tingsins stóðu, at hitt føroyska sjómarkið ikki eigur at fara styttri enn hitt Íslenska og russiska, og at gitingargrunnar okkara verða at friða móti trolfiskiskapi.

Tann harmaleikur fór fram, at tingmenn í sini tíð ikki tóku undir við javnaðarmonnum, tá teir settu uppskot fram um, at bretar skrivliga skuldu binda seg at góðtaka ella tolerera líka so vitt sjómark við Føroyar, sum teir komu til at góðtaka ella tolerera við Ísland. Varð hetta gjørt heldur enn at endurnýggja trímálmarkið við einum lítlum taka vestanfyri, høvdu vit ongur trupulleikar við sjómarkinum í dag. Vit vildu so automatiskt fingið sama sjómarkið sum Íslendingar. Okkara veiðuinteressur undir Íslandi hava verið alstórar, og var tað tí einasta beina leiðin at leggja okkum á somu støðu sum Íslendingar í sjómarkskravinum.

Sagt er, at hond er, ið hevur, og bretar fingi handa 10-árasáttmálan frá lógtinginum sambært uppskot frá sambandsflokkinum og fólkaflokkinum. Hesin sáttmáli stríðir móti okkara livsinteressum, og er tað tí lívið um at gera, at hann verður at fara úr gildi. Ríkisstýrið danska og Føroya landsstýri megu tí leggja doyðin á at skipa so fyri, at hesin vanlukku sáttmáli verður at fara úr gildi innan 1. januar 1959.

Á Føroya lógtingi, t. 6. juni 1958.

Føroya javnaðarflokkur.

J. Fr. Øregaard, P. M. Dam,
Einar Waag, J. H. Danbjørg,
J. P. Davidsen.

Itróttur

Hondboltur

Tað er líkt til, at hondboltisíðkanin fer at vinda uppá seg her í Føroyum, tí fólk verður meira og meira at geva hesi ítrótt gætur, og eisini man hon vera tann mest lættliga summaritróttin at skipa fyri á flestu plássunum.

1. juni var Kyndil í Sandavági við øllum 4 liðum sínum. I. og II. manslið leikaðu móti Sandavági, og vann Kyndil við ávikavist 10-7 og 7-6 málum. Gentuliðini I. og II. leikaðu vinardystir og stóð á jøvnum millum Soljuna og Kyndil I. ið, nevniliga 1-1, meðan II. lið Kyndils vann II. lið hjá Soljuni við 1-0.

Tað var av besta veðri henda dag, og dystirnir vóru hampuligir. Gentuliðini hava tikið seg væl fram og leika nú munandi betri enn fyrr í ár.

Grundlógardagin fóru fleiri kappingar fram.

Á Tveroyri leikaðu lið hjá Tveroyrarmonnum og Vágbingum, har fyrsta lið hjá fyrrnevndu vannu 9-7, og II. lið 2-0.

Á Strøndum leikaðu Tjaldrið og Strøndumenn og vannu Strøndingar við 4-2, og somuleiðis leikaðu Strøndingar móti KFUM í Havn, og vannu Strøndingar við 14-4.

Landskappingardystirnir hjá I. og II. kvinnuliði hjá Neistanum og

Kyndil í Havn vórðu leikaðir, og varð úrslitið hjá I-liðinum 3-3, og av II-liðinum vannu Neistagentur 1-0. Hetta vóru hampuligir dystir báðir, og um Kyndlarnar kann sigast, at teir hava tikið seg væl fram, tær høvdu avgjört uppiborið sigur í I-lið leikinum. Neistin fekk útjavnað leikin í seinastu løtu.

Í Vestmanna leikaðu VÍF móti Kyndil I. og II. lið.

Hesir dystirnir vóru báðir at-hugaverdir, nógv var fólkið saman-komið og spenningurin var sjón-ligur, teir vóru komnir eisini úr Sandavági at hyggja at, tá tað eru tey trý feløgini, VÍF, Sandavág og Kyndil, sum eru í kappingarból.

I-lið dysturin gav úrslitið 12-8 til Kyndil. Spælið var kanska heldur ójávnt, men Kyndil hevði avgjört uppiborið sigurin. Viðhvørt var eitt sindur harðligt; men tað verður ofta so, tá dysturin er kvik-ligur og spenningurin ikki minni stórur.

II-liðs dystin vann Kyndil við 12-4. Hetta var ein góður II-liðs dystur, tó vóru løtur, tá spælið ikki var so vakurt, sum tað skuldi, men her var eisini sjónligt, at Kyndil fór at verða við yvirlutan, og sigurin var eisini avgjört uppiborin.

I. gentulið hjá VÍF leikaði móti II. liði við úrslitinum 3-2 til I. lið. Genturnar spæla sera vakurt og tá serliga II. lið, sum allar eru kímiligar og vísa gott spæl.

Fótboltur

Á Tveroyri leikaðu TB 66, VB grundlógardagin, og varð úrslitið, at TB vann 3-1. Dreingjalið TB's vann 1-0.

I Havn vann B 36 í vinardysti móti HB. - Úrslitið var 8-3.

Havnar Skansi

á føroyskum hondum

Tað kann av røttum verða sagt, at segulig hending fór fram miðku dagin 4. juni, tá Havnar Skansi á fyrsta sinni flaggaði við føroyska flagginum. Sjálvt um tað kanska tóktist heldur enn ikki óvanligt, so varð skjótt at eygað vandist, og tú kendi á tær sjálvum, at nú var hetta eisini ein »tjóðskaparligur vinningur«.

Ájú, vist eru vit fegnir um hesa hending; men føroyingar skulu nú ikki altíð vera so gleiðbeintir og svelgja bitan heilan. Skansin hevur nú í mong ár verið ein skomm, tí har er se ljótt og ófantaligt, ja, so forfallið, sum nakað kann vera. Nú eru menn í ferð við at vala um henda blettin; men var tað ikki meira hósandi, at vit biðaðu at vinda merkið á stong, til vit við góðari samvitsku kundu vist frem-manda fólk henda seguliga staðin.

Tjaldrið fór í gjárkvöldið kl. 6 til Keyppannahavnar. Tað fer so úr Keyppannahavn týskvöldið og verður at fara aftur úr Havn komandi fríggjadag, og eru snarferð-irnar sostatt byrjaðar. Hesa ferð hevði Tjaldur 230 ferðafólk og 200 tons av góðsi.

Iggjár doyði knappliga Katrina Isaksen í Havn, einkja eftir Poul í Geil, sála.

Gøtuóskil

Mangan havi eg hugsað um, hvussu tað kann bera til, at býar-stýri okkara ikki gevur ilt av sær við tí óskili, pappírsruddið o.t. gevur av sær. Kommunan hevur fílk at sópa gotur, væl so, men er tað nú ikki mestsum oyðboðið, at tað ikki er hovi til at tveita rusk frá sær í avfallskurvar?

Fyri nokrum árum síðan vórðu kurvar settar upp í býnum, men — sum við nógvum hjá okkara býar-stýri — so vardi ikki long tíð, aðrenn tær hvurvu, og nú so nógvur peningur er lagdur í arbeiðið fyri at gera miðbýin so prýðiligan, so kann tað ikki annað enn skera í hjartað at siggja tað »svínari«, sum har fer fram: pappírsavfall av pylsum o.t. liggur garðað innan fyri blómugardin tess almenna.

Og so eitt aftrat: ein pylsumvognur, telefonaautomat og tilhald persónvagnanna er beint á einum horni á mest trafikeraða staðnum í býnum, sum har fer fram: pappírsavfall av pylsum o.t. liggur garðað innan fyri blómugardin tess almenna.

Okkara avvarandi myndugleikar! kundt hetta ikki verið rættað?

Fótgangari.

HEKLA kemur á Havnina mána-dagin — úr Íslandi.